

וביום שח"ו המ"ס [אולי שני ח'ול המועד סוכות?] תש"ב קבלתי הויזה הקאנאדית.

וביום ו' ב' כסלו [תש"ב] נועד לנסוע לקנדה ונתעכבה הנסיעה ברגע האחרון.

ובאור ליום י"ח כסלו [תש"ב] פרצה המלחמה בין יאפאן ואמריקא.³

3. וכשל כך נאלץ להשאר עם הישיבה בשנחאי עד תום המלחמה.

בנין התורה

יישיבת "מאור הגולה" ברומא

נערך עפ"י דברים שכתב

ברוך לב

בית שמש

מבוא

עם סיום המלחמה נמצאו באיטליה 51 אלף פליטים יהודים שנאספו לשם מארצות שונות. הראשונים שטיפלו בפליטים היו חיילי הבריגדה שחנו אז בצפון איטליה. ביניהם היו חיילים דתיים וחרדים שהתחקו אחר פליטים שומרי מצוות ע"מ לסייע בידם גם מהבחינה הרוחנית.

הפליטים שוכנו בתחילה בעיר מודנה, בבנייני האוניברסיטה המקומית שחדלה אז מפעילות. מאוחר יותר פוזרו במחנות עקורים שהוקמו ברחבי איטליה. אלא שהאווירה במחנות היתה חילונית כלשון המעטה.

הפליטים ככלל, היו שבורים ורצוצים, שרידים שעברו שנות סבל וייסורים. כתוצאה מכך חל רפיון של ממש ואף נטישה של אורח החיים הדתי. והנה קמו לעזרת ה' בגיבורים שני הלמידי חכמים מתוך קיבוץ העקורים באיטליה, והגו ברעיון להקים ישיבה של ממש עבור אותם פליטי חרב המבקשים לחזור לצור מחצבתם. קמו ועשו מעשה וייסדו כאמצע שנת תשי"ז את ישיבת "מאור הגולה" ברומא.

תיאור הקמת הישיבה והתנהלותה באיטליה הועלה על הכתב ע"י ברוך לב בספור תחיינה העצמות האלה (בני ברק, גנוך קידוש השם, תשנ"ח) עמ' 366-346. משם הועתק לכאן תוך שהוא נהגה ונערך ע"י המערכת.

בתוך האלפים במחנות העקורים באיטליה - נטע הקב"ה שני יהודים יקרי רוח, אורים מוצלים מאש. חיצוניותם ככולם, אך בקרבם שלהבת עצורה. גופם רצון, אך ראשם והגיגיהם נישאים אל על. שבר העם נוגע אל לבם, כראותם נוער גלמוד מתגולל באפס מעש וחוסר הדרכה, בהיכנסם בבחורים צעירים בעלי מוחות וכוחות נפש אשר נפשם כמזהה למסגרת רוחנית כלשהי - ואין.

האחר, הרב יעקב לוכביצקי ז"ל - שמו, חסיד סלונים טפוס, מבניה של קהילה מעטירה זו בברוכיין שכליטא, ומבניה מחדשיה בארץ הקודש. חסיד

להבטיח את בנין התורה לדורות

הגאון רבי אברהם קלמנוביץ זצ"ל ראש ישיבת מיר בארה"ב אחרי המלחמה, היה הפטרון הגדול של הישיבה שגלתה בראשית המלחמה למזרח הדרחק. ממקום מושבו בארה"ב פעל ללא לאות להבטיח את קיומה של הישיבה, בתחילה ביפאן ולאחר מכן בשנחאי. הוא כיתת את רגליו ממקום למקום ע"מ לגייס כספים ולשלחם בדרך לא דרך לשנחאי.

פעם, בתום שעות ארוכות של גיוס כספים שגלש לשעות הקטנות של הלילה, אמר לגבאי שנתלווה אליו, מכיון שהשעה מאוחרת הוא ישאר עד שעות הבוקר כדי להיות ראשון בתור בסניף הדואר המקומי.

כשהגבאי גלגל את עיניו בתימהון, ושאל את ראש הישיבה מדוע לא יתפוס תנומה של כמה שעות, ענה לו ראש הישיבה: "בפרשת נח למדנו כי נח היה מופקד על רווחת החיות ששהו בתיבה, הוא דאג להם לכל מחסורם, והאכיל אותם שלוש פעמים ביום. פעם אחת הוא איחר להביא את האוכל לאריה, והאריה הכעוס והרעב נגס בו ברגלו. אנחנו הרי יודעים", הטעים ראש הישיבה, "שכל דבר מגולגל על ידי הקב"ה, למה הגיע כזה עונש לנו שעבד במסירות נפש למען החיות? והתירוץ הוא שאם נח היה מפנים שהאריה שאותו הוא צריך להאכיל, הוא לא סתם אריה, אלא הוא-הוא האריה שאחראי על דורות שלמים של אריות שיחיו לכל אורך ההיסטוריה - הוא לא היה מאחר אפילו בדקה. הוא הדין גם אצלנו... הבחורים **בישיבת מיר בשנחאי** הם שרידים של עולם התורה שחרב. הם עתידים להמשיך את קיומו של עולם התורה לכל הדורות הבאים, האם אני יכול לעכב אצלי את הכסף אפילו דקה אחת? לא! אנחנו נישאר ערים ונהיה מייד בפתיחה של סניף הדואר".

(הרב י. סורוצקי, ב'משפחה, ט' ניסן תשע"ד)